

Inquietud

Novembre 1954

AD USUM PRIVATUM

Número 1

EDITORIAL

"INQUIETUD" acaba de nacer para todos vosotros, amigos todos de nuestra querida Entidad, ataviado, ya lo véis, con una sencillez rayana en la pobreza. Pero ha nacido, está en tus manos, lector, para que tu impulso y tu estímulo le presten las galas y aún las alas de qué carece en esta hora casi inenarrable del primer vagido, en que todo deslumbra y todo atemoriza.

Venimos a vosotros con un enorme bagaje de ilusiones y proyectos, con un gran afán de hacernos necesarios y deseables. Queremos, y esta es la razón y el motivo de "INQUIETUD", ser eso sobre todo: NUESTRO PULSO, el pulso de "PEÑA CULTURAL BARCELONESA". En realidad, el pulso de todos vosotros, amigos todos, en nuestra labor de superación y de enaltecimiento social.

"INQUIETUD" quiere ser un balcón abierto al que todos debéis asomaros. Balcón desde el cual veremos y expøndremos cada uno las cosas a nuestra manera. Para exponer, para proponer, para sugerir, para criticar y aún para que pueda ironizar en buena forma, disparando las flechas bien intencionadas que lleve en su careaj, cualquier amigo de nuestra CASA que profiera la risa abierta y sonora a la gravedad reposada y reflexiva, o viceversa, que a eso viene precisamente "INQUIETUD": a ser la tribuna desde la que sea posible la expansión de las inquietudes literarias y espirituales de aquellos de nuestros socios que las sientan, y el reflejo de nuestras conformidades o de nuestros "peros" sociales, que todos estamos en la obligación de sostener y defender, constructivamente, nuestro pro y nuestro contra.

Estas son nuestras primeras palabras, amigos consocios. Y también nuestro programa.

"INQUIETUD" viene a vosotros de vosotros y para vosotros.

Que sea nuestro pulso.

MAF.

La Rambla de Barcelona té un atractiu que la diferencia dels altres passeigs de la Ciutat, i li dona una característica pròpia i, gosaria dir, única. Si es tractés de fer comparacions, podríem cercar la semblança que pot tenir amb els passeigs més famosos de qualsevol ciutat d'Espanya o d'Europa, i potser veuríem que aquesta característica pròpia continua existint però com no és aquest el meu propòsit, seguirem parlant de la Rambla com a passeig extraordinàriament barceloní.

L'atractiu que produeix la Rambla sobre l'ànim dels barcelonins, es fa patent quan hom ha estat algun temps allunyat de Barcelona. Vivint aquí trobem natural anar a passejar per la Rambla i no ens adonem que ho fem a-trets per una força a la qual no ens podem sostreure. Però quan s'ha estat un període més o menys llarg, fora de la Ciutat, en tornar, hom sent una necessitat peremptòria que l'obliga a anar a fer una passejada per la Rambla, i fins que ho ha fet no li sembla retrobar-se a Barcelona. És que teniem necessitat de sentir de bell nou el batec del cor de la Ciutat, puix que això és per als barcelonins la nostra Rambla.

Trobo difícil definir quina cosa caracteritza més la Rambla, de tants matisos com la componen, doncs si bé és agradable passejar pel tros on hi ha les parades de flors o les d'ocellet, també ho és fer-ho per on no n'hi ha. Els plàtans ofereixen llur ombra a tota la llargada de la Rambla; no obstant, hi ha altres carrers que també estan vorejats d'arbres. Jo crec doncs, que és el conjunt d'aquestes coses el que fa de la Rambla el passeig més característic de la nostra Ciutat.

He anomenat els plàtans, que magestuosos s'alcen a les vores de la Rambla, i, malgrat d'haver dit que hi ha altres carrers embellits per arbres de tal espècie, no ha estat la meua intenció incloure'ls en aquesta generalitat. Els arbres de la Rambla posseeixen una fesomia particular. Josep Carner, en el seu llibre "ARBRES", inclou una Oda als Arbres de la Rambla que voldria reproduir aquí, més l'espai no m'ho permet. En transcriure, però, algun fragment.

En el curs de la seva Oda, Carner canta les soques, les fulles, les branques plenes d'ocells...

"O feixos de branques sonores
tot l'any amb la fressa de vius cascabells,
car fins quan arriben gelades aurores
us feu fonedissos dessota els ocells!"

En l'exili enyora les "soques lleument colorides", de la Rambla:

"avui, món enllà de ma estada
somio l'arbrada de l'or lliscadís
amb trèmules tofes de verda estelada
amb fosca i finestres, esclat i ombradís"

El poeta veu diferents els arbres de la Rambla dels de qualsevol altre carrer i considera que l'honoren. Deixaré que sigui ell qui clogui aquestes divagacions, reproduint la primera estrofa de l'Oda ja esmentada.

"Temps era, bells arbres, temps era
que em dúieu en festa de vora la llar,
o honor de la Rambla, l'antiga riera
de totes les viles que miren la mar"

De cent cavalls grisos no se n'arriba

a fer un sol cavall blanc.

GOETHE.

Entre la foscor tenebrosa del meu interior, noto la llumeta, exhaurint-se ja, del que un dia fou gran resplendor.

Tenebres. Tot són tenebres davant ta presència fulgurant. Misteri embrogador, que donas dolçor a la meva ànima perduda i adormida, del teu llunyà i pur recort.

Entre torrents d'aigua de gran força i trepidants vents huracanats, amb gemecs d'ànimes maleïdes, desesperades i morit-se de terror en l'horror de la tenebra, m'apareixes tu donat-me les mans, i oferint-me el teu còlic amor. Per què?

Deixa'm. Vull caure dintre de la fatal corrent d'aquesta desesperació, ofegar-me entre els torrents, el vent i les llàgrimes dels esfereïts. Tot serà poc en comparació del captiveri que sobreixo en pensar que et perdo.

Tenebres, vine amb vosaltres !! Torrents, arrossegueme !! Animes, ja vine per a cridar tots junts !

No. No em cridis més, Formosa, no veus que és el destí que em crida i no puc contradir-lo ...? Adéu. Maleït destí, mil vegades maleït ! Deixa'm. vaig amb Ella.

Adéu, amor. Com més vull pujar per abraçar-te, més m'enfonso.

Solitud. Dintre d'ella em trobo embolicallat per les més reals idees i propòsits.

Ara és quan penso que, tal vegada, és una cosa ridícula i còmica l'adorar la meua determinació. Sacrificar el meu amor per tu, per una cosa tan complicada com és la vida.

Vida. Què vol dir aquesta paraula ? en aquest segle XX vol dir, lluitar a mort pels béns materials. I desgraciadament aquest és el que em priva de seguir el meu idil·li. Què tinc per oferir-te? Amor, res més que amor. I on vindries prou? No. La vida és crua, tan crua que no hi ha temps per estimar. Per absurd que sembli, m'horroritza pensar que estimis a un altre i això és en realitat, part de la mateixa vida, però com la pena que ens causa la mort d'un conegut, i ens passa, així em succeirà amb la ferida del cor, que ara s'està produint. Ha de plorar el món per mi? No, perquè si jo hagués de plorar per els altres que avans ho ara estant sofrint, seria curta la meua existència per plorar-los.

Desintegració. Què ets tu? Què sóc jo? Som part dels molts mil·lions que estem de trànsit per aquesta bola que anomenem Terra. Què és l'amor que sento per tu? i que jo renuncio a sentir-lo, per a no ésser víctima de les moltes contrarietats que hi ha en el meu trasbals? Res, tot plegat no res, ni importància té, per parlar-ne ni pensar-hi. Que quan pensem en nosaltres mateixos no trobem gran i sublim, no hi ha dubte.

Egoisme. Seria egoista si jo davant de tot i per tot t'arrossegués a l'ocasió de les vicissituds a les penes i transtorns. Dir que la unió ens compensa en minuts de felicitat per les hores de desesperació, és egoista, i això consti que ho diem en el moment que tenim la felicitat, perquè quan estem en mans de la desesperació també diem que la vida és tota un absurd. I no dic sense egoisme, quin seria sinó? que l'absurd és la verdadera veritat.

Fúries de la tempesta, veniu amb huracans, vents i aigües desenfrenades a inondar tot aquest món, on la mentida i la veritat, són tot una cosa. Que els llamps i els trons em deixin adormit per l'espant. Que la tortura dels elements em purifiqui per trobar el camí de la calma i pugui venir al vostre regne.

Déu de déus, fes que la llum de la divinitat apareixi en el meu cor.

" Jutja a un home per ses preguntes

més que per ses respostes. "

Mirant en el mapa la cinta dels emplaçaments de les llotges medievals catalanes: València, Tortosa, Barcelona, Castelló d'Empúries, Perpinyà, fermant-se sobre el contrafort isolat de Mallorca veiem que aquesta taca blava de mar, és en veritat la nostra pàtria superada, el gresol de les nostres gestes. La nostra darrera etapa de l'Edat Mitjana comença en el mar. Les fustes i galeres que el travessen fan més volum que les nostres ciutats.

La magna creació jurídica del "Consolat del Mar" i la bancària de la "Paula de Canvis" donen tanta empenta al nostre comerç que es fa precis dotar-lo d'estada. En els inicis del tràfic català els marxants feien llurs transaccions en edificis anomenats "alfòndics", de l'àrabs "al-fondic", o sigui "hostal" o "fonda".

En 1262, Jaume I envià un embaixador al Soldà per tal d'obtenir d'ell un alfòndic i establir-hi un cònsol.

En 1264, el rei nomenà cònsol a Alexandria, Guillemó de Matcada i allà com també en totes les zones d'influència i per tota la costa africana es construïren els alfòndics més grandiosos.

Aviat, però, el Consell de Cent, organisme impulsor de totes les activitats catalanes, pren l'acord de construir la Llotja de Mar i crea un impost del 3 % sobre les mercaderies per a subvenir a les despeses de l'edifici i embelliment dels seus voltants, fins al punt de donar ordres per a retirar les "forques" instal·lades en la Ribera de Mar, cosa que en aquella època representava un progrés urbanístic enorm.

Del 1382, data en la qual comencaren positivament les obres de la Llotja de Mar, fins al seu acabament cap a darreries del segle, s'arribà en realitat a la plenitud de les escoles gòtiques catalanes i els canons inconfundibles del "nostre gòtic".

Neixen aleshores les Llotges sumptuoses de València i Mallorca, i les més modestes de Tortosa, Castelló d'Empúries i Perpinyà, totes, però, formades per un sistema de massisos i arcs de mig punt del més pur sabor catalanesc.

El règim i govern de les Llotges es consolida i pren major prestigi i autoritat en temps de Pere el Gran i Pere el Cerimoniós amb les atribucions que atorgaren als cònsols de mar; i per privilegi de Joan I s'organitzà el "Consell dels Vints" que entenia en l'administració de l'impost dit de "Periatge" sobre tota nau que recalava al port de Barcelona. Tot queda anegat pel decret de Nova Planta.

Amb els nous móns d'Occident s'obrí per a la navegació el teatre de l'Oceà. S'aixeca el geni portuguès i cau el poder marítim de Barcelona.

València i Mallorca allargaren durant dos segles encara llur vida comercial traficant amb Itàlia. A la fi entren les nostres Llotges dins el serè jaciment de la història per a representar a l'hora l'índex i el sepulcre de la nostra grandesa.

BARBARISMES

El barbarisme és escrit en majúscula i el mot correcte en minúscula.

ABANDERAT; banderer, senyaler.

ABANDONO; abandó.

ABARCAR; abraçar, comprendre

ABASTEXEDOR; proveïdor

ABIM; abís, abisme.

ABOBAT; aturat, encantat.

ABOFETEJAR; bufetejar.

ABOGAT; advocat.

ABOLENGO; ascendència, avior.

ABOLLAR; abonyegar.

ABONO; abonament, adob

ABORTO; avortament

ABOTXORNAR; avergonyir, fer sufocar.

ABOVEDAT; de volta.

ABRAÇ; abraçada.

ABRAÇADERA; abraçadora.

JOHN MARAGATE.

(Entrevistas cordiales)

Al hacerme cargo de esta Sección, por la que desfilarán nuestros consocios más representativos, era obligado celebrar la primera entrevista con D. JOSE VILAS MULI, nuestro Presidente.

Me recibe muy amablemente y sin mediar preámbulo alguno formulo la primera pregunta:

- Sr. Presidente: ¿Satisfecho de la marcha actual de nuestra Entidad?

- Satisfecho del todo. Seguimos la marcha ascendente en pro de nuestros ideales. (Y me invita a fumar)

- ¿Cree Vd., que todas las Comisiones cumplen la misión que se les ha encomendado?

- Hay en todas las Comisiones un marcado afán de superación.

- Diga: ¿Encuentra falta alguna Sección en nuestra Entidad?

- Particularmente, la de "Pescar"....

- Claro, para aprender a pescar en río revuelto....

- Y socialmente una "Masa Coral".

- Oímos decir reiteradamente que el espíritu societario, era más vivo entre las viejas paredes del "Olimpo", que en las actuales. ¿Están en lo cierto los que tal dicen?

//////////

A APEL. LES MESTRES

En el CENTENARI de
la seva naixença

La vostra vida, que l'amor omple,
fou goig i aroma, cant, somni i color
d'inefable bondat, tota serena,
fou la vida d'un àngel creador.

Tot el que fóreu fou de bona mem.,
de líric franciscà fèieu olor;
humil i dolç, somrient en la pena,
l'hàbit i l'esperit de gran senyor.

Dàieu ànima endins tota la terra,
llançàreu àpie cant en mala guerra
i en vostre cor un sol nom s'hi

(estatja)

Estimàreu la viva petitesa
que el vostre art transformà en
(llum i grandesa

APEL. LES MESTRES ! Qui us pot obli
(dar ?

M. ALTIMIRAS

Barcelona, 30 d'octubre del 1954

//////////

nuestra Entidad?

- No puede variar: !! hacer de la PEÑA CULTURAL BARCELONESA, la Entidad más digna de nuestra gran Barcelona !!

Estaba escrito.... Nos colocó su disco preferido !....

- Quizás el hecho de ser menos socios en nuestro viejo "Olimpo" permitía una más directa relación y mayor conocimiento de unos a otros, dándonos la sensación de mayor espíritu societario; pero hoy puedo afirmar que, cuadruplicado el número de socios en este viejo "Palacio", tengo la sensación de una casi total adaptación a nuestros postulados y que la llama espiritual que nos guía se extiende sin cesar permitiendo los mejores augurios para el futuro.

- ¿Por qué nuestra Entidad, continúa llamándose PEÑA?

- PEÑA la conocimos... PEÑA, la nombramos; se nos ha hecho intmolllamla así y posiblemente el cambio de nombre parecería como si hidióramos abandono de algo nuestro y muy querido; pero si las razones fuesen tan poderosas y se considerara conveniente....

- ¿Algo especial para nuestros consocios lectores?

- Más que especial, positivo. Conseguir entre todos lo poco que falta para la total estabilización de todas nuestras dependencias, mobiliario y decorado consonancia a nuestro "ser".

★ Dios lo oiga... Y para terminar: ¿lo societarios? cuál es su ideal p.

DEL PORXO.